N°. 255. **DE GRONDWET.** 1854.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:
Van één tot zes regels. . . . . *f* 1.00.
Voor elken regel meer. . . . . „ 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijken en overlijden, worden geplaatst tegen betaling van *f* 1, het zegelregt daaronder begrepen.

DINGSDAG 21 MAART.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.

Brieven **franco** aan het Bureau **De Grondwet.**
Jan Hendrikstraat, n°. 259.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . *f* 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . . „ 5.50.

Hoofd-Bureau voor Ned. Oost-Indie:
VAN HAREN NOMAN EN KOLFF, te Batavia.
Prijs franco per Landmail voor Java en buitenbezittingen, per jaar, met vooruitbetaling bij het nemen van het abonnement *f* 70, Ned. Cour.

De Indische Muntwet.

III.

Wij zullen nu de wijze van uitvoering aan deze wet te geven, zoo als zij op pag. 4 der Mem. van Beantw. ad § 7, door de Regering is mededegedeeld, toetsen aan- of liever vergelijken met de bepalingen der wet; daarna onderzoeken 1°. of de zilvercirculatie op die wijze met den meesten spoed, en 2°. of zij op die wijze met de grootste waarschijnlijkheid van een goeden uitslag zal worden ingevoerd; eindelijk zullen wij nagaan of er niet reeds dadelijk bij de invoering der wet gelegenheid is, om den pols te voelen van de kopercirculatie, en wel met grootere zekerheid dan later.

Laten de stellige voorschriften der wet toe, den maatregel uit te voeren, zóó als de Regering voornemens is? Mogelijk vergissen wij ons; maar wij meenen, dat die vraag ontkennend moet beantwoord worden.

Art. 14 toch van dit ontwerp schrijft voor, dat de recepissen, *zoo spoedig als de reeds beschikbare of later beschikbaar komende middelen dit toelaten, ingewisseld worden tegen zilveren specie*, gulden om gulden. Het voorschrift is gebiedend. De Regering zou, naar ons inzien, niet verantwoord zijn, indien zij de inwisseling uitstelde terwijl de beschikbare of later beschikbaar komende middelen, de inwisseling toelaten. Alles hangt dus af van het beschikbaar zijn of beschikbaar komen der daartoe vereischte middelen. Op dit oogenblik is [illegible] zilveren specie, als waarborg [illegible] gelijke hoeveelheid uitgegeven recepissen, gedeponeerd. Die 7 millioen zilveren specie is dus op dit oogenblik reeds beschikbaar, en zoodra deze wet in Ned. Indië afgekondigd zal zijn, is de Regering, volgens art. 14, verpligt, ruim 7 millioen aan recepissen in te wisselen tegen die zilveren specie.

Het in Indië beschikbaar komen van meerdere middelen, zal, na de afkondiging der wet B, alleen afhangen van den meerderen of minderen spoed, waarmede de bij die wet hier beschikbaar gestelde middelen naar Indie worden gezonden. Die middelen, vermeld in art. 2 van ontwerp B, sub 1, 2 en 3 bedragen te zamen ruim 16 millioen, en zijn in 's lands kassen voorhanden; 6 millioen moet daarvan gereserveerd worden voor de kosten der aan te munten zilveren pasmunt. Er blijft dus beschikbaar 10 millioen, en nu is de Regering, naar ons inzien, alweder volgens art. 14, verpligt, ook die 10 millioen, zoo spoedig mogelijk, (per landmail?) naar Indië te zenden, en daar aangekomen, dadelijk te besteden tot inwisseling van een gelijk bedrag recepissen. Indien alles zoo veel mogelijk bespoedigd wordt, en daartoe schijnt ons de Regering verpligt, dan zou binnen vier maanden, na de afkondiging der wet hier te lande, een bedrag van 17 millioen aan recepissen in Indië ter inwisseling opgeroepen, en gedeeltelijk ingewisseld kunnen zijn.

Dat dit de bedoeling der wet is, schijnt ons bevestigd te worden door het bepaalde in art. 17. „Maandelijks wordt door den Gouverneur-Generaal openbaar „gemaakt het bedrag der ingewisselde en vernietigde, „alsmede dat der nog niet ingewisselde recepissen." Wordt aan het gebiedende voorschift van art. 14 gevolg gegeven, dan zal ééne maand na de afkondiging der wet in Indie, de Gouverneur-Generaal die maandelijksche opgave kunnen openbaar maken.

Ook uit art. 18 schijnt het te blijken: met 1 Januarij 1855 zal toch door den Minister aan de Staten-Generaal een verslag moeten gezonden worden, omtrent de uitvoering aan deze wet gegeven. Dat artikel 18 onderstelt dus ook, dat er reeds op 1 Januarij 1855 *uitvoering* aan deze wet zal gegeven zijn; en nu zal men toch den last tot aanmunting van zilveren pasmunt en het verzenden, mogelijk ook het berigt der aankomst op Java, van een deel dier pasmunt, niet wel als *uitvoering* der wet kunnen beschouwen. Meer zal op 1 Januarij 1855 nog niet kunnen gedaan zijn, indien de maatregel uitgevoerd wordt op de wijze in de Memorie van Beantwoording medegedeeld; maar om dat te mogen doen, zal het, indien wij ons niet vergissen, noodig zijn artikel 17 te wijzigen.

Onderstellende, dat de maatregel, volgens de wet, zal mogen uitgevoerd worden, zoo als de regering verklaard heeft voornemens te zijn, zal dan de zilvercirculatie op die wijze met den meesten spoed worden uitgevoerd?

Er zal voor 5 à 6 millioen aan zilveren pasmunt eerst moeten aangemunt en naar Java vervoerd worden. Hoeveel tijd zal dit vorderen?

Drie soorten van zilveren pasmunt zullen moeten vervaardigd worden: stukken van 1/4, van 1/10 en van 1/20 gulden. Aan 's Rijks munt kunnen niet meer dan twee soorten gelijktijdig vervaardigd worden; om de meest mogelijke productie in den minsten tijd te verkrijgen, moeten 10 centsstukken en 5 centsstukken, of ook 25 cents- en 10 centsstukken, gelijktijdig vervaardigd worden. De nieuw voorgestelde alliage der pasmunt van 720 duizendste, zal de fabricage bevorderen, en behalve de andere voordeelen, in het rapport van het muntcollegie zoo duidelijk uiteengezet, nog dit voordeel opleveren, dat die pasmunt, vervaardigd uit metalen, die scheikundig verbonden zijn, in het gebruik minder aan afslijting onderhevig zal zijn; naauwkeurig genomene proeven hebben daaromtrent genoegzame zekerheid gegeven.

In eene week zal *kunnen* gemunt worden:

aan stukken van 1/10 gulden hoogstens voor	*f* 70,000
„ „ „ 1/20 „ „ „	„ 8,000
te zamen	*f* 78,000
of wel aan stukken van 1/4 gulden hoogstens voor	*f* 135,000
aan stukken van 1/10 gulden hoogstens voor	„ 32,000
te zamen	*f* 167,000

Wij onderstellen, dat de Regering last zal geven, om gedurende tien weken stukken van 1/10 en van 1/20 gulden te munten, en dan dertig weken lang stukken van 1/4 en van 1/10 gulden. In de eerste tien weken zal dan gemunt worden:

aan stukken van 1/20 gulden voor	*f* 80,000	
„ „ „ 1/10 „	*f* 700,000	
in de volgende dertig weken:		
aan stukken van 1/10 gulden voor	„ 960,000	
		„ 1,660,000
„ „ „ 1/4 „		„ 4,050,000
te zamen		*f* 5,790,000

Deze of dergelijke verhouding zal wel dienen aangenomen te worden. Voor de aanmunting zullen dus in het geheel 40 weken noodig zijn. Alléén voor de pasmunt, wordt die op de spoedigste wijze verzonden, dus per landmail, dan zijn daar ook 6 à 7 weken voor noodig; tusschen beide moet er wel eens oponthoud ontstaan, en wij gelooven niet zeer mis te gissen, indien wij stellen, dat er na de afkondiging der wet, één vol jaar zal verloopen, eer de door de Regering noodig geachte 5 à 6 millioen aan zilveren pasmunt op Java in voorraad zal zijn.

Vervolgens, zegt de Regering, wordt *de gelegenheid geopend*, om de pachtpenningen, landrenten, enz. in kopergeld te voldoen; deze uitdrukking, wij moeten dit hier in het voorbijgaan opmerken, omdat het later te pas zal komen — deze uitdrukking schijnt min naauwkeurig: bij eene vroegere gelegenheid is toch door den Minister verklaard, dat de pachtpenningen en landrenten nu reeds grootendeels in koper betaald worden; de bestaande gelegenheid, om die betalingen aan de landskassen in kopergeld te voldoen, blijft voortduren; tevens wordt gelegenheid gegeven, om, bij de verschillende landskassen, kopergeld tegen *zilveren pasmunt* en recepissen te *verwisselen*, terwijl daarentegen de gouvernements-betalingen in recepissen en *zilveren specie* [illegible] plaats vinden.

De gouvernements-*betalingen* zullen dus [illegible] *specie*, dat is in standpenningen, [illegible] *pasmunt* zal men alleen door *verwisseling* tegen kopergeld of recepissen kunnen verkrijgen. Wij gelooven niet, dat dit de meest geschikte wijze is, om de zilveren pasmunt *spoedig* onder de inlandsche bevolking te verspreiden; wij zouden meenen, dat alle *betalingen* aan de inlandsche bevolking tot geen hooger bedrag dan tien gulden, en dus in den regel alle betaling van plantloonen, daggelden en zoo vele andere, in zilveren pasmunt moesten geschieden. Nu zal de inlander zijne belastingen in kopergeld betalen. De gelden, die hij van het Gouvernement moet ontvangen, krijgt hij in recepissen of standpenningen, en dan moet hij later die recepissen weder verwisselen tegen zilveren pasmunt. Wij zien hier eene complicatie, die geen ander gevolg kan hebben, dan de verspreiding der zilveren pasmunt te vertragen, en den inlander eene, naar ons inzien, nutteloozen last op te leggen.

Is nu dit alles, waarmede zeker ook nog al eenige tijd zal verloopen, met goed gevolg gedaan, dan zegt de Regering kan ook op groote schaal met de intrekking der recepissen worden *voortgegaan*. Dit begrijpen wij niet. In de geheele uiteenzetting van het voornemen der Regering is geen sprake geweest van intrekking van recepissen: hier zegt zij, dat dan op groote schaal met die intrekking kan worden *voortgegaan*, en moeten dus reeds vroeger recepissen ingetrokken zijn; maar hoe of wanneer, daarvan verneemt men niets. Dit maakt de zaak duister en de beoordeeling van het geheele plan moeijelijk. Bij zulk eene langdurige en omslagtige operatie, dient men de opeenvolging der verschillende handelingen goed te kennen, om den zamenhang van het plan in zijn geheel te overzien en met juistheid er oordeel over te vellen. Hoe dit zij, dat er een geruime tijd zal verloopen, voor dat er uitvoering aan de wet zal kunnen gegeven worden, meenen wij, dat uit al het aangevoerde duidelijk moet blijken.

Zal op de door de Regering voorgenomene wijze de zilvercirculatie met de grootste waarschijnlijkheid van een goeden uitslag worden ingevoerd?

Wij zouden zoo gaarne die vraag toestemmend willen beantwoorden; werd toch de goede uitslag, dat is het herstel en de instandhouding der zilvercirculatie, er zooveel mogelijk door verzekerd, dan zou de mindere spoedige invoering geen bezwaar mogen of kunnen zijn. Integendeel moest men, om van den goeden uitslag volkomen zeker te zijn, de invoering nog langer, nog twee of drie jaren zelfs uitstellen; dat uitstel zouden wij dan hoogst wenschelijk rekenen. Nu vreezen wij, dat de mindere spoed, bij deze wijze van uitvoering, den geheelen maatregel wel eens zou kunnen doen mislukken.

Voor- en tegenstanders van het vorige ontwerp waren het eens met de Regering, dat de mislukking van alle vroegere pogingen tot herstel der zilvercirculatie toe te schrijven was, de eerste maal aan het in te groote massa in omloop gebleven papieren geld, later aan de overmatige uitgifte van kopergeld. Behoud niet alleen, maar zelfs invoering der zilvercirculatie is onmogelijk, wanneer te groote hoeveelheid van minwaardige scheidemunt in omloop blijft. Er is voor 21 millioen aan kopergeld in omloop, volgens de schatting der Regering. Zij wil aanvankelijk voor 10 millioen [illegible] en 6 millioen aan zilveren, ook minwaardige [illegible] in circulatie houden, maar slechts [illegible] zij met den heer Baud van oordeel [illegible] zijn, en kopergeld op den duur zal [illegible] op, dat zij neemt daarom in de ontworpen [illegible] pasmunt, binnen drie jaren door de wet zal bepaald worden. het maximum van elke soort uitgegeven [illegible] erkent ook de Regering,

Vijf millioen kopergeld [illegible] is op dit oogenblik te veel in omloop; zoolang die hoeveelheid niet aan de circulatie onttrokken is, zal de invoering en instandhouding der zilver-circulatie wel onmogelijk blijven. Het eerste wat er te doen is, schijnt dus van zelf aangewezen, intrekking namelijk van 5 millioen aan koper geld; om dit te doen, behoeft men niet te wachten, tot er 5 à 6 millioen aan

zilveren pasmunt op Java in voorraad is; de uitgifte van zilveren pasmunt zal toch in de geheele hoeveelheid pasmunt, die aanvankelijk in circulatie moet blijven, geene verandering maken; het eenige onderscheid is, dat er *dan* 10 millioen koperen, en 5 à 6 millioen van zilveren pasmunt, en *nu* 15 à 16 millioen koperen pasmunt zal blijven. De 5 millioen koperen pasmunt, die er te veel is, moet in beide gevallen ingetrokken worden.

De Regering zegt, dat het koper spoedig in de lands-kassen zal vloeijen, en dat daardoor het middel zal ontstaan, om de circulatie te beperken tot de wezenlijke behoefte. Wij zouden gaarne hebben zien aantoonen, hoe de Regering op die wijs, de wezenlijke behoefte meent te *kunnen* leeren kennen; ons is het niet duidelijk.

De Regering zegt, dat het in hare bedoeling ligt, om de verwisseling der recepissen aan de houders zoo gemakkelijk en onkostbaar mogelijk te maken, en te waken, dat daarbij de inlanders niet bedrogen worden. Wij prijzen dit zeer: verwisseling is wel altijd lastig, maar bij *in omloop* zijnde betaalmiddel, moest men wel tot verwisseling zijne toevlugt nemen. Wanneer eene *nieuwe munt* tot *gedeeltelijke* vervanging der bestaande wordt ingevoerd, schijnt verwisseling minder noodzakelijk; bij de invoering van zilveren pasmunt, zou men het doel op eene veel eenvoudiger, en voor den inlander zeker op eene meer gemakkelijke en min kostbare wijze bereiken, door voldoening der belastingen in kopergeld te blijven aannemen, door dat kopergeld niet meer uit te geven, en de gouvernements betalingen in zilveren pasmunt te doen plaats vinden. Als het noodig is, om de verwisseling der recepissen zoo gemakkelijk en onkostbaar mogelijk te maken, dan schijnt het evenzeer noodig bij de invoering der zilveren pasmunt. Hoe dit zij, dat men de wezenlijke behoefte aan pasmunt op de, door de Regering voorgestelde wijze niet zal leeren kennen, is naar ons inzien vrij duidelijk. Leert men die niet kennen en blijft er te veel min waardige pasmunt in omloop, dan kan de zilver-circulatie niet blijven bestaan: wij meenen daarom, dat het plan der Regering geene zekere waarborgen oplevert, dat de zilver-circulatie niet alleen in naam, maar ook in wezenlijkheid zal hersteld worden en in stand blijven.

Is er dan niet reeds dadelijk bij de invoering der wet, gelegenheid om den pols te voelen van de koper-circulatie, en wel met grootere zekerheid dan later?

Het is met schroom, dat wij eene poging wagen, om die vraag te beantwoorden; maar als men maatregelen, door de Regering voorgesteld afkeurt, omdat men meent, dat zij het doel niet met spoed en zekerheid zullen doen bereiken, dan gelooven wij, dat het pligt is, om zoo mogelijk aan te toonen, dat men op eene spoediger en zekerder wijze de wezenlijke behoefte aan pasmunt zal kunnen leeren kennen. Van die kennis toch hangt het af, of zilvercirculatie in Indie op den duur stand zal houden. Als men toch die kennis verkregen heeft, en het mogt blijken, dat er 8 of 10 millioen koper meer aan de circulatie moet onttrokken worden, dan de Regering onderstelt, dat dus de maatregel later nog eene meerdere uitgaaf van 5 of 7 millioen mogt noodig maken: wij zijn er zeker van, de Regering zou niet aarzelen, de gelden er voor aan te vragen, en de Staten-Generaal, wij houden er ons van overtuigd, zouden die meerdere uitgaaf gereedelijk inwilligen; dan toch zouden zij de volkomen overtuiging hebben, dat de zilver-circulatie op Java, even als in Britsch Indie, stand zal houden.

Een feit is zeker, er is minstens 5 millioen pasmunt te veel in omloop: niet minder zeker is het, dat het wenschelijk is, die 5 millioen zoo spoedig mogelijk uit de circulatie te nemen, en dadelijk door *zilveren specie* te vervangen. Wij zeggen, zilveren specie, omdat als er zilveren pasmunt voor in omloop gebragt wordt, de geheele, nu aanwezige hoeveelheid pasmunt daardoor niet verminderd wordt.

Bestaat daartoe mogelijkheid? Die vraag beantwoorden wij toestemmend, en dat wel met volkomen zekerheid. Op Java is nu *f* 7,063,969 zilver gedeponeerd als waarborg voor uitgegeven recepissen. Maar depôt in zilver voor recepissen, is eene uitzondering op den regel: voor recepissen behoort depôt in koper te zijn.

Volgens mededeeling der Regering op pag. 3 der Mem. v. Beantw. op het vorig ontwerp, is er doorgaande eene hoeveelheid van p. m. 3 millioen aan koper in 's lands kassen. Men beginne met die 3 millioen koper te deponeren, en 3 millioen zilver uit het depôt voor recepissen te nemen, en gebruike die 3 millioen zilver tot het doen van Gouvernements-betalingen. Men blijve dan tevens voortgaan, de betaling van pachtpenningen, landrenten enz. in koper aan te nemen.

Zoolang er recepissen van *f* 1 bestaan, zullen de zilveren guldens niet algemeen in omloop komen: men roepe dus dadelijk, na afkondiging der wet in Nederlandsch Indie, de houders van recepissen a *f* 1. tot verwisseling op in zilver binnen twee maanden. Na afloop van dien termijn, houden die recepissen op, wettig betaalmiddel te zijn, maar worden voortdurend aangenomen in betaling van belastingen. Voor *f* 1.907.345 is er aan recepissen à *f* 1 uitgegeven: dat zilver zal in circulatie blijven, en niet uitgevoerd worden, omdat een munt van één gulden volstrekt behoefte is. Er zal dan nog ruim 3 millioen aan zilver in het depôt overblijven; maar in dien tusschentijd kan reeds nieuwe toevoer van zilver hebben plaats gehad per landmail; wij willen onderstellen, dat de Regering met elke mail één half millioen zal uitzenden, dan zal er 10 maanden na de aanneming der wet, 10 millioen zilveren specie op Java zijn.

Gedurende de inwisseling der recepissen van *f* 1 stellen wij, dat er weder ruim een millioen koper in 's lands kassen zal gevloeid zijn; ook die som worde overgebragt in het depôt, en de nog in depôt zijnde twee millioen zilver worde er uitgenomen en weder voor Gouvernements-betalingen gebruikt.

De recepissen a *f* 1 zijn dan ingetrokken, 5 millioen koper is uit de circulatie weggenomen en daarentegen zal ruim 7 millioen zilveren specie in omloop gekomen zijn.

Het Gouvernement moet, zoolang de maatregel niet afgeloopen is, koper geld in voldoening der belastingen blijven aannemen; maar al zijne betalingen doen in zilveren specie of in recepissen. Om plaatselijk gebrek aan koper voor te komen, moet men niet alleen de recepissen, zoo als tot nu toe, maar ook de zilveren specie bij alle lands kassen verwisselbaar stellen in kopergeld.

Nu kan men den pols voelen van de koper-circulatie; ieder zal liever zilveren specie willen hebben, en dus geen meerder koper zal in omloop blijven dan volstrekt noodig is, en men zal de wezenlijke behoefte leeren kennen. Men zal dan wel niet juist weten, hoeveel koper en dus hoeveel pasmunt er in het geheel op Java in omloop is; maar men zal weten dat hetgeen nog in circulatie is, aanvankelijk noodig is voor de wezenlijke behoefte.

Blijft er op den duur koper in 's lands kassen vloeijen: men zal het uit den omloop nemen en vervangen door het dan reeds aangevoerde zilver. Houdt die toevloeijing van koper in 's lands kassen op, en worden er in tegendeel recepissen en zilveren specie ter verwisseling in kopergeld aan 's lands kassen aangeboden, dan weet men dat er vooreerst geen behoefte is, om meerder kopergeld uit den omloop te nemen. Hetgeen er dan nog overblijft van het aangevoerde zilver, gebruike men tot inwisseling der recepissen van *f* 5, waarvan voor *f* 3,107,460, en later der recepissen van *f* 10, waarvan voor *f* 2,486,980 is uitgegeven. Alle deze operatien zullen gemakkelijk binnen een jaar afloopen en op die wijze zou, indien wij ons niet bedriegen, de zekerheid verkregen zijn dat de hoeveelheid in omloop zijnde pasmunt de wezenlijke behoefte niet overtreft. Zeventien millioenen zilveren specie zouden in circulatie gebragt, en voor zeven en een half millioen aan recepissen zou ingetrokken zijn; met andere woorden: de geheele operatie zou op Java afgeloopen zijn, op een tijdstip waarop, volgens het plan der regering, de zilveren pasmunt nog op reis naar Java, en er dus met de uitvoering van het plan der regering nog geen aanvang zou gemaakt zijn.

Het circulerend medium op Java zou bestaan in recepissen van *f* 25, van *f* 100 en van *f* 500, in zilveren specie en in eene hoeveelheid koperen pasmunt aan de wezenlijke behoefte geevenredigd. De zilveren pasmunt kan dan zeer spoedig onder de inlandsche bevolking verspreid worden, door de plantloonen, daggelden, enz., in zilveren pasmunt te voldoen, en de gelegenheid open te stellen om die voor kopergeld of recepissen te verwisselen.

De betaling van pachtpenningen, landrente enz., zou dan nog op den duur in koper moeten aangenomen worden, en naar mate zilveren pasmunt in omloop gebragt wordt, zou eene gelijke hoeveelheid koper uit de circulatie moeten genomen worden.

In dien stand der zaken zou, naar ons inzien, op de verschillende buitenbezittingen, en wel zooveel mogelijk gelijktijdig in alle, even zoo moeten gehandeld worden; en eerst na afloop van alle die operatien zou men moeten overgaan tot de verwisseling der recepissen van *f* 25, *f* 100 en *f* 500, die nimmer kunnen beschouwd worden als zijnde in den dagelijkschen omloop, en waarvan de verwisseling dus zeker het allerlaatste schijnt te kunnen en te moeten plaats hebben.

Zoo ver hadden wij geschreven, en zouden er slechts weinig meer bijgevoegd hebben, toen wij de, door den heer van Bosse op deze wet voorgestelde amendementen ontvingen. Dat weinige kunnen wij nu ook achterhouden; uit den geheelen zamenhang toch dier amendementen maken wij op, dat wij niet geheel en al mis schijnen te hebben gezien; immers de heer van Bosse schijnt op vele punten met ons in te stemmen, vooral wat de strekking van het kopergeld en de recepissen betreft. De door hem voorgestelde wijziging of liever vervanging van art. 14 door andere bepalingen, schijnt ons toe aan de regering alle vrijheid te laten, om den maatregel uit te voeren op die wijze, welke zij zal meenen door het algemeen belang geëischt te worden, zonder daarin door stellige voorschriften der wet verhinderd te zijn.

Wij eindigen dus, maar moeten nog eens de aandacht vestigen op de, naar ons inzien volstrekt noodzakelijke handhaving, èn van het verbod van invoer van pasmunt in Nederlandsch Indie, èn van het verbod van invoer van kopergeld van wettigen muntslag van de buitenbezittingen op Java, en ten tweede op de ... halte der zilveren pasmunt. Is werkelijk, wat ook ... meening is, in de Indische maatschappij eene ... verhouding der standpenningen grootere hoeveelheid pasmunt noodig, dan in meer beschaafde maatschappijen, dan zeggen wij met den heer van Hall: „dan moest uwe wet, als in de Engelsche bezittingen, „de zilveren pasmunt gelijk maken aan den standaard, „dan kunt gij voorzien in de behoefte aan pasmunt „den inlander, zonder dat zij uw standaard bederft."

(1) Bijblad, pag. 1255.

Buitenland.

Plaatsgebrek noopt ons de buitenlandsche berigten zaâm te trekken.

TURKIJE. Volgens telegrafische berigten van 18 ... heeft de minister-president van Pruissen dien dag ... de Regering een voorstel gedaan, strekkende ter bek... van een crediet van 30 millioen r.thalers, welke, bij ... van leening, zouden worden gevonden, om later ... middel eener verhooging van belastingen, te word... gelost.

Bij die gelegenheid heeft de minister-president eene uitvoerige rede gehouden, waarvan de hoofdinhoud ... volgt: De regering houdt vast aan de Weener protoc... en wordt in hare besluiten geleid door overwegingen ... hare Duitsche bondgenooten, zoo als dan ook met ... en met Oostenrijk bereids onderhandelingen om te ge... tot eene volkomene verstandhouding zijn geopend. ... evenzeer als de koning doordrongen is van zijnen ... om Duitschland voor de rampen des oorlogs te behoe... is hij voornemens zijne bondgenooten ter zijde te ... welker geographische ligging van dien aard is, ... vroeger nog dan Pruissen, genoodzaakt zullen zijn ... behoeve van Duitsche belangen, het zwaard te tr... De regering houdt zich overtuigd, dat het mogelijk ... zijn hare denkbeelden ten uitvoer te brengen, mits ... het voornemen vast blijft staan, om met kracht te... gaan alle pogingen, van welke zijde ook beproefd, ... strekken kunnen, om Pruissen van den weg der ... dige werking af te brengen en de brachten des ... andere oogmerken dan tot de belangen des lands dien... te maken.

De gezanten der mogendheden hebben van den ... geëischt, dat de Christenen in Turkije voortaan onro... goederen zullen mogen bezitten en het regt zullen h... om naar de openbare ambten en bedieningen te din...

Uit Petersburg zijn te Weenen dépêches ontva... inhoudende dat Rusland het ultimatissimum van Fra... en Engeland verwerpt.

Men wil weten, dat de Engelsche en Fransche ge... nementen aan de Pruissische gezanten ten antwoord ... gegeven, dat hun voorslag thans te laat was gekom...

— In de zitting van het Britsche Lagerhuis w... dezer werd door een der leden gewaagd van het ge... dat Engeland en Frankrijk zich onderling zouden verp... hebben, om elke oproerige volksbeweging in Italie ... te gaan. Lord John Russell verklaarde daarop, ... geene zoodanige overeenkomst bestond, en dat ... Britsche strijdkrachten tot dat doel zouden ge... worden. Hij voegde er eenige woorden bij, ... om de vaderlandsvrienden in Italie, in het belang ... zaak zelve, tot voorzigtigheid en bezadigdheid ... manen.

— De *Times* zegt, dat het eskader van den ad... Napier vooreerst niet verder gaat dan tot den ingan... Oostzee, en nader bevel moet afwachten alvorens ... Sond door te varen.

— Hoezeer het telegrafisch berigt wegens de ve... van het ultimatissimum der Westelijke mogendheden ... Rusland nog voorbarig schijnt, mag men het ... zeker aannemen, dat er geen ander antwoord zal ... ontvangen. Alle geruchten wegens nieuwe vrede... onderhandelingen, blijken geheel en al ongegrond ... De krijgstoerustingen maken de wezenlijke staat ... uit. Zij worden, zoo in Engeland als in Frankrijk, ... groote schaal voortgezet. Rusland verzuimt natuurlijk ... en Turkije doet reusachtige pogingen, daar de S... zamenstelling van twee nieuwe legers, elk van ... man heeft bevolen. Oostenrijk vereenigt in het ... zijn rijk een leger van 165.000 man, om naar ... digheden te kunnen handelen. Zweden en Denemarken ... sterken de kusten, wapenen hunne vloten en voorzien ... buitengewone credieten in hunne behoeften. De Pruissische Regering heeft een ontwerp tot uitschrijving eener leening aan de Kamers aangeboden. Ook die leening ... strekken, om alle mogelijke uitgaven te dekken. ... net van Turijn heeft tot hetzelfde einde eene leening van 30 millioen franken uitgeschreven. Al de Europesche ... ten, die min of meer in den strijd reeds zijn ... worden gemengd, nemen derhalve reeds nu hunne ... regelen van voorzorg. Uit Griekenland verneemt ... den 6 dezer dat de opstand zeer wordt bedwongen ... dat men zelfs verwachtte, dat die vóór de ...

van versterking geheel zou worden gedempt. Berigten uit Konstantinopel van 9 dezer melden dat de Porte, daartoe door de gezanten der Westelijke mogendheden aangespoord, de volkomene gelijkstelling der Rajahs met de Muzelmannen heeft aangekondigd.

ENGELAND. Lord John Russell heeft geweigerd te antwoorden op eenige vragen, die hem gedaan zijn, betrekkelijk de toepassing van het stelsel van onzijdigheid en de behandeling van koopvaarders, zoodra de oorlog zal zijn uitgebroken. De Lord heeft echter verklaard, binnen kort daaromtrent stellige mededeelingen te zullen doen.

OOSTENRIJK. Voor de nieuwe Oostenrijksche leening is het gevraagde bedrag ingeschreven.

RUSLAND. De grootvorst troonopvolger van Rusland heeft de bij Helsingfors gestationeerde Russische vloot geïnspecteerd.

ZWEDEN en NOORWEGEN. De Noorweegsche Storthing heeft, evenals de Rijksdag van Zweden, met algemeene stemmen aangenomen de door de Regering aangevraagde gelden, tot het doen der noodige wageningen voor het behoud was het stelsel van strikte onzijdigheid.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Tweede Kamer.

ZITTING VAN MAANDAG 20 MAART.

Aan de orde is de discussie over het wetsontwerp tot herstel van het Muntwezen in N. Indie.

De heer VAN BOSSE is de eerste spreker. Hij wijst er op, hoe de zaak, thans aanhangig, niet alleen uit het financiëel oogpunt gewigtig is, maar ook gewigtig wegens de beantwoording der vraag: of door het groote offer, thans gevorderd, inderdaad het herstel van het muntwezen in N. Indie verkregen zal worden. De som van 36 millioen voor twee jaren niet aanwezig, toen men, om tot dat herstel te geraken, alzoo tot inkrimping van het administratief kapitaal en tot eene leening moest besluiten, was thans *wel* voorhanden, 't geen de Spreker uit de, door de regering medegedeelde cijfers bewijst, en ten gevolge waarvan hij tot de slotsom komt, dat de zaak thans op veel gunstiger standpunt staat, dan voor twee jaren. Spr. beschouwt vervolgens de wet uit verschillende oogpunten. Vooreerst achtte hij den maatregel niet urgent, doch daar de omstandigheden thans voor de regeling gunstig waren, achtte hij het nuttig, dat daartoe thans werd overgegaan. 2°. had hij de grootste bezwaren tegen de wijze van uitvoering, want zij voorziet daarin het gevolg, dat het zilver even spoedig zal zijn verdwenen, als het in circulatie zal zijn gebragt, zoodat men na eenige jaren al de groote offers te vergeefs zal hebben gedaan. Vooral trad de Spr. in een uitvoerig betoog, ten bewijze dat de waarde van de recepis volstrekt niet gelijk staat aan die van den zilveren Nederlandschen gulden, en was hij van meening, dat 6 millioen zilveren en 10 millioen koperen pasmunt bij eene circulatie van 36 millioen, veel te groot is. 3°. achtte hij de wet onvolledig, omdat de kosten van den maatregel niet *geheel* zijn geregeld en voorgedragen; voorts is de beraming der inwisseling gegrond op gissingen, die geheel onzeker zijn, terwijl de begrooting zelve der wet niet gerekend heeft, op een enkele cent teleurstelling. Ook achtte hij een matige som verwisselbaar crediet papier, onder de noodige waarborgen uitgegeven, zeer nuttig; niet minder ten voordeele van den handel, ter bevordering van de circulatie van groote geldsommen. Voorts worden in de wet gemist alle bepalingen omtrent het gewigt van het koper; en zwijgt de wet geheel van de intrekking van het koper, waarvan de bepaling nogtans door hem van hoog belang wordt beschouwd. Om zooveel mogelijk in een en ander te voorzien, had Spr. eenige amendementen voorgesteld, die hij hoopt de goedkeuring der Vergadering te zullen wegdragen. Mogten nogtans de hoofdbezwaren, sub 2° gemeld, door den Minister niet uit den weg geruimd kunnen worden, hij zou tegen de wet stemmen, omdat hij alsdan voorziet, dat 36 millioen guldens vruchteloos zullen worden uitgegeven.

De heer VAN GOLSTEIN verklaart zich tegen het ontwerp van wet. Hij heeft twee bezwaren, namelijk: 1°. de integrale inwisseling van den recepis à pari; 2°. het gemis van eene behoorlijke verhouding tusschen het bedrag van de koperen pasmunt en het bedrag der standpenningen.

De heer ROCHUSSEN verdedigde het ontwerp en tracht vooral de redeneringen van den heer VAN BOSSE te wederleggen. Spr. treedt in eene retrospective beschouwing van de discussiën, die in 1852 over een ontwerp van gelijken aard in de Tweede Kamer gevoerd waren, om aan te toonen in hoeveel gunstiger positie men zich ten aanzien van het aanhangige ontwerp thans bevond dan voor twee jaren. Hij gelooft dat het groote bezwaar, of men moest inwisselen tot 90 of tot 100, niet meer bestaat; omdat de waarde van het oogenblik thans zoodanig is, dat de recepis, wat den wissel betreft, à pari staat met den gulden. Doch al ware dit het geval niet, hij is overtuigd dat de goede trouw eischt eene inwisseling à pari. Alleen heeft hij bezwaar in de wijze van behandeling van den maatregel; doch wanneer de Minister hem daaromtrent zal kunnen gerust stellen, zal hij stemmen *vóór* de wet. Overigens acht hij ook 10 millioen kopergeld te veel, en noodig, dat het gewigt der centen in de wet worde vastgesteld.

De heer STOLTE heeft drie redenen voor de aanneming van de wets-voordragt. Vooreerst wegens de hoogst dringende noodzakelijkheid, om bij de wet te bekrachtigen de verklaring van de Regering, dat de recepis vertegenwoordigt den Nederl. gulden; ten tweede, omdat de uitvoering dezer wet veel minder zal kosten, dan waarop thans voorzigtigheidshalve wordt gerekend, en ten derde, omdat de verbetering van het muntstelsel eene eindelijke voldoening zal zijn voor een reeds al te lang bestaand kwaad.

De heer SLOET TOT OLDHUIS zegt dat de Kamer het besluit van 13 Januarij eigenlijk strekt om het zegel des geheims te drukken op de geheele administratie van Nederlandsch Indie; om het zedelijk en stoffelijk beheer van 20 millioen menschen te onttrekken aan de hollandsche Natie en hare vertegenwoordiging: een maatregel, waarvoor zelfs de Venetiaansche inquisitie zou zijn teruggedeinsd. Een vorig Min. had het koloniaal beheer genoemd een glazen huis; de tegenw. minister had dit huis, door het besluit van 13 Jan., zoo zwart geschilderd als roet, zoodat niemand er een blik in kon werpen. Men moest eene regering zijn vertrouwen ontzeggen, dat het daglicht hare handelingen schuwt; en men mogt geene millioenen vertrouwen aan een Regering, die voortaan in het duistere wil werken. Jaren lang had hij aangedrongen op het herstel van het muntwezen in Indië; maar *thans* mogt hij niets aannemen, wat naar een blijk van vertrouwen zweemt in het koloniaal bestuur, weshalve hij stemmen zal *tegen* de wet, intusschen wil hij wel medewerken, om, door amendementen, de wet te verbeteren, welke overigens veel goeds bevat.

De heer THORBECKE verklaart, dat hij ten allen tijde het beginsel heeft voorgestaan, dat de maatregelen, die aan de Vertegenwoordiging worden voorgelegd, niet behooren beoordeeld te worden naar de personen, die ze voorstellen, maar naar den inhoud. Maar hij vraagt, of dit beginsel zelf zijne grenzen niet heeft; en of de toepassing van dat beginsel nog wel gelden kan ten aanzien van een Minister, die zich aan de grondwettige verantwoordelijkheid schijnt te willen onttrekken; die zijne taak schuift op den Koning; die zijn contraseign schijnt te verloochenen. Het schijnt Spr. toe, dat de Minister van Koloniën dit heeft gedaan, bij gelegenheid van de interpellatie door den heer VAN ECK, die tot de Minister vragen had gerigt, waartoe de Kamer hem verlof had verleend. Die Minister heeft toch geweigerd te treden in discussiën over de vragen, die hem waren voorgelegd.

Men zeide: de Minister van Koloniën was eene specialiteit, en men heeft daarmede verschoond, 't geen men anders niet kan regtvaardigen. Spr. deelt dat gevoelen niet: de Minister van koloniën is, kan niet zijn eene specialiteit; hij kan het veel minder zijn dan een ander Minister; want hij alleen is het hoofd van *alle* takken van algemeen bestuur in Indië te zamen. Doch al neemt men dit argument van specialiteit aan, dan mag dit nooit zoo ver leiden, dat men er toe komt, om te meenen dat de ministeriële verantwoordelijkheid in de Grondwet voor den Min. van Koloniën *niet* is geschreven. Nooit mag art. 89 der Grondwet worden voorbijgezien, en men mag de toepassing van het beginsel, waarvan de Spr. steeds de voorstander is geweest en nog is, zóó ver uitstrekken om het te doen gelden voor een Minister, die aldus in de eerste der pligten te kort schiet.

Spr. eindigt met te verklaren, dat hij juist nu het woord had gevraagd, omdat hij wenscht, dat de Minister in staat zij, den schijn weg te nemen, waaronder hij thans ligt, en om hem des noods in staat te stellen, op dit gewigtig punt amende honorable te doen.

De MINISTER VAN KOLONIEN zegt dat hij steeds geneigd is amende honorable te doen, zoodra hij overtuigd is gedwaald te hebben, doch dat de overtuiging van anderen hem daartoe nimmer zal kunnen nopen. Hij voor zich, ziet nog niet in, dat hij heeft gedwaald, en hij werpt verre van zich de betrekking alsof hij zich aan een der grondwettige pligten zou willen onttrekken. Hij zal zich dan ook het verwijt van den heer Thorbecke evenmin aantrekken als dat van den heer Sloet, en hij zal uit de stemming over dit wetsontwerp kunnen zien, of het gevoelen, door beiden geuit, slechts is het individuele gevoelen van twee leden, dan wel van de Kamer.

Wegens het vergevorderde uur, wordt het voorgedragene van de verdediging van het wetsontwerp door den Minister uitgesteld tot morgen ochtend ten 11 ure.

's Gravenhage, 20 Maart.

Z. M. heeft 1°. eervol ontslag verleend aan den heer J Emans Dz., op verzoek, als heemraad van den polder het Oude Nieuwland, onder Ouddorp, prov. Z. Holland; aan den heer Mr. C. Diemont, op verzoek, als heemraad van den Amstel en Nieuwer-Amstel, prov. N. Holland; aan den heer M. de Vrieze, als gezworen van den polder Dreischor, prov. Zeeland; aan den heer P. Beun, op verzoek, als gezworen van den polder bewesten Eede, benoorden St Pietersdijk, prov. Zeeland, en aan den heer I. G. J. van den Bosch, op verzoek als dijkgraaf van den Wilhelminapolder, prov. Zeeland; 2o. benoemd: tot president gecommitteerde van den polder Empel en Meerwijk, prov. Noordbrabant, den heer jhr. mr. H. A. van Thije Hannes: tot heemraad van den Vervoornepolder, prov. Noordbrabant, de heer A. Bakker; tot leden in het polderbestuur van Lith, prov. Noordbrabant; de heeren G. de Bijl en G. Sigmans; tot dijkgraaf van het polderdistrict het Rijk van Nijmegen, prov. Gelderland, den heer H. van Koolwijk; tot dijkgraaf der polders het Oudeland, Galathee, Mariapolder, Weipolder en het Rietveld, gemeente Ooltgensplaat, prov. Zuidholland, den heer A. van Weel Dz.; tot dijkgraaf van den Amstel en Nieuwer-Amstel, prov. N.-holland, den heer L. M. Schouwenburg; tot heemraad van den Amstel en Nieuwer-Amstel; prov. N.-holland, den heer jhr. mr. D. Rutgers van Rozenburg jr.; in het bestuur van Ferwerderadeels zeedijken, prov. Friesland, tot gewoon dijksgedeputeerde, den heer K. K. Osinga; en tot buitenw. dijksgedeputeerde, den heer T. H. Hartmans.

Z. M. heeft aan J. L. Franssen op zijn verzoek eervol ontslag verleend als burgemeester der gemeente Valkenburg.

Z. M. heeft benoemd tot ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Ouderkerk aan den IJssel, tevens belast met de functien van ontvanger der Rhijnvaart te Krimpen aan de Lek c. a., den heer C. de Wilde, thans ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Krommenie.

---

* Het thé-dansant met souper, dat morgen avond door Z. M. gegeven zou worden, zal uit hoofde van het sterfgeval van den erfprins van Zweden en Noorwegen, geen plaats hebben, maar zal, naar men verneemt, tot aanstaanden Maandag worden uitgesteld.

---

* Z. Ex. de baron von Steinberg, minister van Z. M. den koning van Hanover bij de hoven van Nederland en Belgie, is heden morgen naar Brussel vertrokken, om aldaar eenigen tijd te verblijven.

---

* De afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal hebben Zaturdag ll. onderzocht het wets-ontwerp tot wijziging der wet van 12 Maart 1818 (uitoefening der groote visscherij). — Voor dit wetsontwerp zijn benoemd tot rapporteurs de heeren: de Brauw, Westerhof, Heemskerk, Hoekwater en van der Veen.

Wij ontvangen de *Eerste aflevering* van de »Bijdragen tot de Huishouding van Staat in het Koningrijk der Nederlanden, verzameld ten dienste der Staten-Generaal, door Gijsbert Karel Grave van Hogendorp; onder toezigt van den heer Mr. J. R. Thorbecke.» Deze aflevering bevat de voorrede, geschreven in Januarij 1825; het algemeen overzigt van het geheele werk, December 1824; en het eerste gedeelte van de Memorie, geschreven in April 1816.

Gelijk alles, wat de pers van de heeren Joh. Noman en Zn. te Zalt-Bommel verlaat, munt deze aflevering uit door fraaije letter, net papier en naauwkeurige correctie. Wij hopen dan ook, dat dit belangrijk werk eene ondersteuning moge genieten, die door den inhoud en de uitvoering ruimschoots verdiend wordt.

---

* HH. MM. de koning en koningin, H. M. de koninginmoeder benevens HH. KK. HH. prins en prinses Hendrik, hebben, nadat bij Z. Exc. den Minister van Zweden en Noorwegen, den heer de Lövenskiold, het treurig berigt was ontvangen van het overlijden van den Erfprins dadelijk bij HH. KK. HH. prins en prinses Frederik, een bezoek van rouwbeklag afgelegd. Tengevolge van dit sterfgeval, zullen de nog bepaalde partijen, welke bij HH. KK. HH. zouden gehouden worden, geen voortgang hebben.

---

* De romp van de Scheveningsche pink »*Zeemanshoop*» is eergisteren avond verkocht voor den prijs van ƒ 1600.

Is de beug- of hoekwantvisscherij gedurende de afgeloopen winter geheel mislukt, de visscherij met de netten leverde en levert nog, daarentegen stof tot dankbaarheid op. Gedurende de laatste weken is veel visch aangebragt.

---

* Aan de mededeelingen en berigten van het hoofdbestuur en van de afdeelingen der Hollandsche maatschappij van Landbouw, 1853, n°. 3, dezer dagen uitgeven, ontleenen wij, dat gedurende 1852 uit Rotterdam naar buiten 's lands zijn uitgevoerd de volgende landbouw-voortbrengselen als: 2,155,896 ned. ponden gist; verder 26 stieren; 21,573 koeijen en ossen; 20,016 kalveren, 1788 varkens, 61,539 schapen en 13,583 lammeren.

---

* De beroemde schilderij van Gallait, voorstellende de laatste eer aan de Graven van Egmond en Hoorne bewezen, die voor eenigen tijd te Amsterdam is te zien geweest en aldaar de algemeene bewondering heeft weggedragen, zal van af het begin der volgende week alhier ten toon gesteld worden in het locaal der teeken-academie aan den Boschkant. Alle kunstliefhebbers, die nog niet in de gelegenheid zijn geweest dit meesterstuk te bewonderen, zullen dit berigt voorzeker met groote belangstelling vernemen.

Eergisteren liep te Amsterdam van de werf de Boot, van den heer F. F. Groen, van stapel het barkschip *Willem Daniel*, groot 250 lasten, bestemd voor de groote vaart, te voeren door kapt. T. de Meester, voor rekening eener reederij onder directie van den heer J. D. Cramer. Daarna is voor dezelfde rekening de kiel gelegd van het barkschip *Koning Willem III*, groot 225 lasten.

De Synodale Commissie der Evangelisch Luthersche Kerk heeft een adres ingediend aan de Tweede Kamer houdende bezwaren tegen eenige bepalingen van het aanhangige ontwerp op het armbestuur.

Het *Handelsblad* meldt uit Maastricht, van [illegible] dezer: Nadat voor eenigen tijd het grootste gedeelte van het vestingmaterieel van hier naar Delft is overgebragt, wordt ook thans een aanzienlijk gedeelte van het buskruid, hetwelk alhier in zeer groote hoeveelheid aanwezig is, naar 's lands magazijnen in de verschillende vestingen van het rijk vervoerd. Met dat vervoer is deze week een aanvang gemaakt; het zal langs de Maas plaats hebben en bereids zijn twee schepen, met buskruid geladen, onder het toezigt van den 1sten luit. der artillerie van Vught vertrokken.

Men meldt uit Vlissingen, dat er order is ontvangen, om Z. M. fregat de *Ruyter* binnen 3 maanden tijd voor de dienst gereed te maken. Het stoomschip »*Amsterdam*»

kapt. luit. ter zee J. Spanjaard, heeft den 18 dezer wedr het drooge dok verlaten.

De *Arnh. Cour.* zegt, dat het landgoed Bronbeek, op den Velper-straatweg, door Z. M. den Koning is aangekocht.

Met de Antilope, kapt. Gnodde, hebben wij berigten uit Curaçao tot den 21 Januarij. Ten gevolge van de heerschende ziekte (cholera) op St. Thomas, was de gemeenschap tusschen dat Deensche eiland en Curaçao verboden. De paketbooten, die anders de brieven naar St. Thomas overbragten, vertrekken nu naar Puerto Cabello.

De Nederl. schoener *Antonia*, kapt. Weeber, was den 16 Januarij naar Klein Curaçao gezeild, aan boord hebbende een detachement zeelieden van Z. M. brik de *Kocrier*, en den officier van gezondheid de la Cour, onder bevel van den luit. W. Enslie, eenige timmerlieden en metselaars, onder bevel van den 1e luit. Rolandus, om op dat eiland houten lootsen op te slaan, en eene quarantaine-inrigting daar te stellen, krachtens eene publicatie van den gezaghebber van den 13 dezer.

Ten gevolge van den in December gevallen regen, staan onze maïsvelden zeer schoon en beloven een gezegenden oogst.

Den 5 Januarij is Z. M. korvet *Heldin*, kapt. W. Stort, van Curaçao naar Suriname gezeild.

Tusschen het eiland Cuba en de kust van Florida (Vereenigde Staten) zal eene onderzeesche telegraaf worden aangelegd, welke onderneming aan de heeren A. Kennedy, F. Noij en F. Nunez is toegestaan. (*U. C.*)

Voorloopig wordt ter kennis van de belanghebbenden gebragt, dat de Zuidwillemsvaart voor de scheepvaart zal gesloten zijn van den 15den Mei tot den 20sten of uiterlijk 25sten Junij eerstkomende. De sluiting van het kanaal van Luik naar Maatstricht zal nader worden bepaald.

Bij het Departement van Finantien is ontvangen eene som van *f* 226.48⁵, door een onbekende, onder het postmerk Amsterdam van den 16den dezer, ten behoeve van 's Rijks schatkist ingezonden.

⊙ **Hardenbergh** 18 Maart. Eene vrouw in het naburige gehucht Radewijn beviel in den nacht van donderdag op vrijdag jl. drie levende kinderen. Een derzelve van het mannelijke geslacht is later overleden; de twee overigen, een jongen en een meisje, zijn even als de moeder naar omstandigheden zeer welvarende en worden zij beide door de moeder gezoogd. Een der kinderen had het levenslicht reeds aanschouwd, voor dat nog vroedkundige hulp tegenwoordig was.

De ouders, alhoewel niet arm, verkeeren evenwel in behoeftige omstandigheden.

Advertentiën.

Door **GEBROEDERS BELINFANTE**, te 's Gravenhage, is dezer dagen verzonden:

I. THEMIS, Regtskundig Tijdschrift, door Mr. **Dav. H. Levyssohn**, Mr. **A. de Pinto**, Mr. **Gijsb. M. van der Linden**, Jhr. Mr. **J. de Witte van Citters** en Mr. **J. Kappeijne van de Coppello**, en onder medewerking van 24 der meest uitstekende regtsgeleerden van ons Vaderland, Tweede Verzameling, *Eerste* Deel, no. 1. Prijs *f* 1.80.

Ten gevolge, dat één der leden de Redactie, tot groot leedwezen der overblijvenden, verliet, heeft eene verandering en uitbreiding van het personeel plaats gehad, en gaf dit aanleiding tot het besluit, om de Eerste Verzameling te sluiten en eene tweede te openen.

☞ Van de Eerste Verzameling zijn nog slechts zeer weinige complete Jaargangen voorhanden; de prijs is *f* 79.45. Alleen voor hen, die zich op de *Tweede Verzameling* abonneren, is de prijs der *Eerste Verzameling* op *f* 45 gesteld.

II. Tijdschrift voor ALGEMEENE GEZONDHEIDS-REGELING en GENEESKUNDIGE POLITIE, onder redactie van Dr. **C. Pruys van der Hoeven**, gewoon hoogleeraar in de geneeskunde, en Dr. **L. H. Verwey**, 2de Jaargang, Vde Stuk; Prijs per Jaargang van 12 nummers *f* 4.50; n°. 2 is ter perse. — Prijs van den *Eersten Jaargang* (1—6) *f* 2.25.

III. Tijdschrift voor WETENSCHAPPELIJKE PHARMACIE, benevens mededeelingen over CHEMIE, PHARMACIE en PHARMACOGNOSIE van het planten-, dieren- en delfstoffelijk rijk, geredigeerd door **P. J. Haaxman** Tweede Serie, Eerste Jaargang, n°. 3. Prijs per Jaargang van 12 nummers *f* 4.50.

☞ Dit Tijdschrift, waarvan de 1ste Serie bij den Boekhandelaar **A. M. Broedelet**, te Voorburg, werd uitgegeven, is sedert 1o. Januarij in eigendom aan **Gebroeders Belinfante** overgegaan.

IV. OPMERKINGEN naar aanleiding van art. 71 van het ONTWERP VAN WET, tot vaststelling van het REGLEMENT OP HET BELEID VAN DE REGERING IN NEDERLANDSCH INDIE door Mr. **S. Keyzer**, leeraar aan de Kon. Akademie te Delft. Prijs *f* 0.30.

V. De WET op de BIEREN en de Nederlandsche BROUWERIJEN, door **B. M. Perk**, lid van de Kamer van Koophandel en Fabrieken, en bierbrouwer te 's Gravenhage. Prijs *f* 0.40.

VI. HANDLEIDING tot het kennen van den gezondheidstoestand zoowel bij het leven als na de slagting, en der ziekten van het SLAGTVEE. Voor VLEESCHHOUWERS, VEEHANDELAARS en LANDBOUWERS, door **J. W. A. Grull**, Kon. Veearts te Breslau, naar de tweede Hoogduitsche uitgave, bewerkt door **E. C. van Staden**, Rijks-Veearts te Naaldwijk. Prijs *f* 0.30.

VII. NEDERLANDSCH-ISRAELITISCH JAARBOEKJE voor 1854 (5614—5615), uitgegeven van wege het Hoofdbestuur der Maatschappij tot Nut der Israëlieten in Nederland, 4de Jaargang. Prijs *f* 0.75.

☞ Dit Jaarboekje bevat, behalve hetgeen men gewoon is in een Almanak te vinden, en hetgeen betreft de Maatschappij vermeld, opgaven nopens: Kerkelijke Besturen, Armbesturen, Seminaria, Geestelijken, Liefdadige instellingen, Schoolwezen, Staatsbegrooting en Mengelwerk. (326)

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY *hebben de genezing ten gevolge gehad van een zieken voet en hebben het afzetten van denzelven verhinderd.* De heer Jacob Palmer, woonachtig te Liverpool Blakestraat N°. 1. leed aan eene hevige kwaal aan een zijner voeten. Eenige voorname heelkundigen bedienden hem en oordeelden, het noodzakelijk een der toonen af te zetten; alvorens dit genezen was, vertoonde zich de kwaal hooger op en men wilde toen ook den geheelen voet afzetten, hiertegen verzette zich echter de lijder en besloot de zalf en pillen van Holloway te beproeven, waardoor hij spoedig werd genezen, zoodat hij thans kan gaan en zijne bezigheden verrigten als te voren. Het vooraangehaalde kan bewaarheid worden door den heer Martin, chimist te Liverpool op den Copperashill No. 20.

Deze beroemde pillen genezen alle bedenkelijke lever- en maagziekten.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: Doosjes Pillen à *f* 0.30, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 6.75, *f* 13.50, *f* 20.50. Potjes Zalf à *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 7.05, *f* 13.85, *f* 20.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij W. C. VAN DORT, te 's Hage; bij B. ADAMA, te Amsterdam; bij de Wed. A. P. MILIUS, te Utrecht en bij J. STRAATMAN, Hoofd-depôthouder te 's Bosch, alsmede te Londen, Strand 244, HOLLOWAY'S Etablissement. (327)

Tribunal correctionnel
de Bruxelles.

Action en tromperie sur la nature de la marchandise vendue; (papier épispastique d'Albespeyres.) — Le ministère public contre M. BRUNIN-LABINIAU, pharmacien à Bruxelles.

PRÉSIDENCE DE M. MOCKEL, VICE-PRÉSIDENT.

Deuxième audience. — 10 février.

L'audience est ouverte à midi.

M. KOENE, chimiste, témoin cité par M. Brunin-Labiniau, est introduit et prête serment. Il pense que le rapport de MM. Gorrissen et Depaire n'établit nullement qu'il y ait différence de nature ou de qualité entre le papier Fumouze-Albespeyres et le papier Brunin. On ne peut apprécier la dose de cantharidine par une analyse, et comme la pommade n'est pas fusible l'épaisseur de la couche de pommade est sans importance.

MM. DEPAIRE et GORISSEN maintiennent les conclusions de leur rapport.

Me VLEMINCKX demande à M. Depaire si, comme pharmacien exerçant, il oserait vendre un produit semblable à celui que l'on a saisi chez Brunin?

M. DEPAIRE répond négativement.

M. KOENE, sur une interpellation de M. le président, entre dans de nouveaux détails sur les éléments composant le papier épispastique et pour démontrer que l'action de ce papier ne dépend nullement de la quantité de pommade qui le recouvre, il donne lecture d'une passage d'un prospectus véritable d'Albespeyres où il est dit: que les *vésicatoires d'Albespeyres appliqués quatre ou cinq fois produisent toujours la même action.*

M. FUMOUZE-ALBESPEYRES. Je ne puis, M. le président, laisser passer sans y répondre cette observation, qui établit une confusion et qui prouve que la religion du chimiste a dû être surprise. Les vésicatoires auxquels M. Koene fait allusion et dont je parle dans mes pro[illegible] ont pour mission d'établir, de former le vésicatoire, que mon papier épispastique ne sert qu'à les mainte[nir] bonne supuration. Rien de semblable à ce qui vient [d'être] dit n'a été écrit par moi au sujet de mon papier. Je [tiens] à ce qu'il n'y ait sur ce point aucune confusion [dans] l'esprit de la justice.

M. DURAND fils, droguiste, à Bruxelles, témoin à la requête de la partie civile, est introduit et pr[ête ser]ment. Il fait connaître que Brunin est venu lui offr[ir] lui du papier Albespeyres, qu'il a accepté, ne voulant [illegible] aucune contrefaçon; il a expédié de ce papier à ses [illegible] des plaintes et des retours out eu lieu; le témoin a [illegible] perdu par suite la clientèle de plusieurs pharmaciens.

M. BRUNIN-LABINIAU. Quand le témoin m'a repri[s] au sujet du papier, j'agissais de bonne foi, car je [l'ai] reçu de Paris par la maison Beraud. (Rires dans l'audi[toire]) Je ne pouvais savoir si ce papier était véritable, puis[que] chaque instant, M. Fumouze-Albespeyres change de p[rospec]tus, d'étiquette et de griffe.

M. FUMOUZE. Je suis forcé de vous interrompre [pour] dire qu'il faut bien que j'agisse ainsi pour démasquer [la] contrefaçon.

M. LE PRÉSIDENT. C'est parfaitement juste. M[e de] Becker, vous avez la parole.

Me DE BECKER, défenseur du prévenu, plaide [que] l'action de la partie civile n'est pas recevable, qu'il [n'y a] point en cause d'intérêt social, mais uniquement un i[ntérêt] commercial; il se plaint de ce que M. Fumouze a [illegible] des journaux où il a eu l'indélicatesse de faire insé[rer un] compte rendu du procès avant d'avoir entendu la d[éfense] de M. Brunin. Il maintient que Brunin, en vendant [ce] papier, n'a nui à personne, que le nom d'Albes[peyres] appartient à la science. Il appuie l'opinion émise à [l'au]dience par M. Koene d'une lettre de M. Maertens, p[rofes]seur à l'Université de Louvain, exprimant un avis con[forme.]

Selon le défenseur, il ne s'agit, en réalité, que [d'une] poursuite en contrefaçon; mais comme un étranger [n'est] point admis à intenter cette poursuite en Belgique, [on a] pris un biais pour arriver à ses fins et l'on a accusé [Bru]nin de tromperie sur la nature de la marchandise ve[ndue,] quand il n'a fait, en réalité, qu'une contrefaçon [qu'il] avait le droit de faire, puisque le gouvernement lui[-même] contrefait. Or, ce délit n'existe pas dans l'espèce. [Me] Becker termine en déposant une demande reconventio[nnelle] de 5,000 fr. de dommages-intérêts.

L'audience est levée a trois heures. La suite des [plai]doiries est renvoyée au 9 mars.

(328.)

Prijs-Courant der Effecten

AMSTERDAM, 20 Maart 1854.

Nederland.	Pct.		Rusland.	Pct.	
Ned. W. Schuld.	2½	53¼ 7/16 3/8	*Hope* 1798/1816	5	92
Dito Certificat. .	3	64½ 5/8	Dito 1828/1829	5	91[illegible]
Dito Dito . .	4	80½ ¾ 5/8	Cert. 1831/1838	5	
O. I. Leening. .	4		Dito Dito	4½	
Amort. Syndic.	3½		Dito *Hope* . . .	4	70
Hand.-Maats. .	4½	105½ 106	Dito *Stieglitz* .	4	68[illegible]
Belgie.			Dito dito 5e Ser.	4	
Certificaten. . .	2½		Inschr. Assig. .	6	57
D° *Rothschild* .	2½		Certific. dito. .	6	
Frankrijk.					
Obligatiën . . .	3		**Polen.**		
Spanje.					
Nieuwe	1	17¼ 3/8 ¼	Obligatiën . . .	4	
Dito Buitenl. .	3	36½	**Oostenrijk.**		
D° Binnenl. s/m.	3	32 13/16 7/8 13/16			
Bew. Sp. Com.		3¾	Metalliek . . .	5	57[illegible]
Amort. Schuld.			Dito bet. Amst.	5	72[illegible]
Portugal.			Dito letter B. .	5	72[illegible]
Londen nieuwe.	5	30⅜ ½	Dito 1847 . . .	2½	29[illegible]
Dito uitgest . .	4		Dito 1851/1852	2½	29[illegible]

Louisiana, bij Hope en C. 5 pct. $3\frac{3}{8}$, $\frac{7}{16}$; M[illegible] Londen 3 pct., $22\frac{1}{8}$, $\frac{3}{8}$, $\frac{1}{4}$; Dito Onh. $22\frac{1}{8}$, $\frac{3}{8}$, [illegible] te Londen p. s. 100 $2\frac{1}{2}$ pct. $15\frac{1}{2}$; Peru. $4\frac{1}{2}$ pct. [illegible]

Veelvuldige verkooporders in meest al de genoteerd[e fondsen] plaats gehad hebbende, deden de prijzen wederom [illegible] terug gaan, inzonderheid was de markt in Holl., O[ostenrijk]sche, Russische en Spaansche zeer ongunstig gestemd.

FRANKFORT, Vrijdag 17 Maart. 1 pct. Spanje [illegible]

LONDEN, Vrijdag 17 Maart. Consols op [illegible] Mexic. N. 3 pct. $24\frac{1}{8}$; Peru N. $4\frac{1}{2}$ pct. ex d. [illegible] Uitg. $6\frac{1}{2}$; Sardinie 5 pct. $79\frac{1}{2}$; Spanje 3 pct. 3[illegible] pct. 18: Certificaten $3\frac{7}{8}$; Russen $4\frac{1}{2}$ pct. $79\frac{1}{2}$; [illegible] $89\frac{1}{2}$; Holl. $2\frac{1}{4}$ pct. 56; dito 4 pct. 86.

PARIJS, Vrijdag 17 Maart. Fr. $4\frac{1}{2}$ pct. op [illegible] dito 3 pct. op t. 66.20; Sp. Binn. 3 pct. 34[illegible] 18; Belg. $4\frac{1}{2}$ pct. 86; Russen $4\frac{1}{2}$ pct. 80.

WEENEN, Vrijdag 17 Maart. N. Metall. 8[illegible] B. 108; Bankactien 1202; Lomb. 5 pct. 96[illegible] fl. 250 $116\frac{1}{2}$; Wissel Londen 13.00; Parijs 15[illegible]

Op de nieuwe leening is reeds voor $22\frac{1}{2}$ m[illegible] schreven. Geen twijfel of zij wordt volgeteekend.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Gr[avenhage].